

**MEMORANDUM ZUR KOOPERATION
ZWISCHEN POZNAN UND HANNOVER**

9. April 2014

ORT: NEUES RATHAUS DER LANDESHAUPTSTADT HANNOVER

Memorandum zur Kooperation zwischen Poznań und Hannover

Im Jahr 2014 begehen die Städte Poznań und Hannover ihr 35-jähriges Jubiläum. Aus dem Gründungsgedanken, den Eisernen Vorhang durch freundschaftliche Kontakte zu überwinden, ist in diesen Jahren durch den gegenseitigen Erfahrungsaustausch und zahlreiche gemeinsame Projekte eine bedeutsame und vertrauensvolle Partnerschaft entstanden, die sich durch ein tragfähiges Netzwerk aus vielfältigen fachlichen und tiefen persönlichen Kontakten auszeichnet.

Anlässlich des Jubiläums möchten beide Städte die besondere Bedeutung dieser Partnerschaft in der Vergangenheit und der Zukunft hervorheben und den Willen zur weiteren intensiven Zusammenarbeit zu aktuellen europäischen und globalen Themen in bi- und multilateralen Projekten bekräftigen.

Dazu unterzeichnen beide Städte ein gemeinsames Kooperationsprogramm, das inhaltliche Themenschwerpunkte für die künftige Zusammenarbeit setzt und einzelne Projekte für den Zeitraum 2014-2016 beschreibt. Damit knüpfen Poznań und Hannover an ihre Tradition der „Jahresverträge“ der Anfangszeit an und beziehen sich auf § 7 des Rahmenabkommens über die Zusammenarbeit zwischen der Stadt Poznań und der Landeshauptstadt Hannover vom 29. Oktober 1979.

Die globalen Entwicklungen stellen Städte und Kommunen an unterschiedlichen Orten der Welt vor ähnliche Aufgaben. Das besondere Potential der Städtepartnerschaft liegt heute deshalb darin, auf der kommunalen Ebene an weltweit wichtigen Themen wie Bildung, kulturelle Vielfalt, nachhaltige Entwicklung, Migration, demokratischer Teilhabe, neue Märkte und Friedensförderung zu arbeiten. Kunst und Kultur spiegeln die Gegenwart, entwerfen Utopien und treiben gesellschaftliche Diskussionen und Entwicklungen voran. Sie haben einen zentralen Stellenwert in der internationalen partnerschaftlichen Zusammenarbeit.

Vor diesem Hintergrund möchten Poznań und Hannover den Austausch und die Kooperation in den folgenden Bereichen fördern und stärken:

1. Kommunalen Erfahrungsaustausch

Anregung zur Reflektion über kommunale Themen durch Informationsaustausch zwischen gewählten Volksvertreter/-innen, Verwaltungsmitarbeiter/-innen und zivilgesellschaftlichen Organisationen.

2. Nachhaltige Entwicklung

Austausch von Kenntnissen und Erfahrungen, Beteiligung von Fachleuten aus der Praxis an den von den Städten veranstalteten Tagungen sowie Kooperation im Rahmen von gemeinsamen europäischen Projekten.

3. Jugend

Begleitung und themenbezogene Unterstützung von Projekten mit Jugendlichen, Anregung von neuen Kooperationen im Bereich Schule, Universität und Vereinsarbeit

4. Kultur

Förderung von Kooperationen und Austausch zwischen Kulturschaffenden und kulturellen Institutionen aller Sparten, Umsetzung von gemeinsamen europäischen Projekten und gemeinsame Arbeit in Netzwerken.

5. Sport

Aufbau und Pflege von langfristigen Partnerschaften zwischen Profis und Amateuren mit allgemeinen Überlegungen über sportliche Aktivitäten und den Stellenwert des Sports im Stadtleben.

Dieses Memorandum ist ein Symbol für den hohen Stellenwert der Zusammenarbeit als Zeugnis der Freundschaft, die unsere beiden Städte verbindet. Das dazugehörige Aktionsprogramm für 2014 und Perspektiven für 2015 sind diesem Memorandum beigelegt.

Hannover, den 9. April 2014

Ryszard Grobelny
Stadtpräsident
der Stadt Poznań

Stefan Schostok
Oberbürgermeister
der Landeshauptstadt Hannover

ANHANG: VORLÄUFIGES PROGRAMM DER KOOPERATIONSMASSNAHMEN 2014 UND PERSPEKTIVEN FÜR 2015

1/ Kommunalen Erfahrungsaustausch

- a) Besuch der Stadtverwaltung Poznań in Hannover zum Thema Bürgerkonsultationen und Bürgerbeteiligung
- b) Besuch der IG Metall Hannover in Poznań

2/ Nachhaltige Entwicklung

- a) Besuch von Stadtpräsident Grobelny auf der Hannover Messe 2014 (Vortrag bei der ICLEI Global Town Hall)
- b) Gemeinsamer EU-Antrag KlimaKunstStädte im Oktober 2014: multinationales Projekt zu Kunst als Think Tank für nachhaltige Entwicklung und nachhaltige Technologien

3/ Jugend

- a) Fortführung der Schultheaterarbeit im Rahmen des fairCulture Jugendtheaterfestivals vom Juni 2013: Besuch der Schülertheatergruppe des Georg Büchner Gymnasium bei der Da Vinci Schule in Poznań im Rahmen des Festivals YOUNG MALTA in Poznań
- b) Schulprojekt im Rahmen der Gedenkveranstaltung zu 100 Jahre 1. Weltkrieg in Hannover (Schule ohne Rassismus)
- c) Poznań-Fahrt des Polnisch-Kurses der Leibniz Universität

4/ Kultur

- a) Konzertaustausch-Projekt Pro Artibus und Sinfonietta Polonia
- b) Kooperation im Rahmen des Kunstprojekts PENvolution (Atelier Dreieck)
- c) Besuch eines Verlags aus Hannover auf der internationalen Buchmesse Poznań
- d) Kooperation Biennale in Poznań und Kunsthalle Faust
- e) Kooperation mit der Schwanenburg Hannover: Einladung von Musikgruppen (Klassik und Jazz) aus Poznań
- f) Besuch der "Hannover Swing Society" bei der Dixie Company Polen zum 6. Internationalen "Poznan Old Jazz Festival" vom 26. bis 28. September 2014 in Poznań

5/ Sport

- a) Besuch einer Sportgruppe (Sportclub Hannover)/ Schülergruppe aus Hannover zum Drachenbootrennen 23.-26. Mai 2014 in Poznań
- b) Besuch einer Radrenngruppe aus Hannover (SC Polonia) in Poznań 5.-7. September 2014

**PODPISANIE MEMORANDUM
MIĘDZY POZNANIEM A HANOWEREM**

9 kwietnia 2014 roku

RATUSZ MIASTA HANOWER

Memorandum w sprawie współpracy między miastem Poznań a miastem Hanower

W roku 2014 obchodzony będzie jubileusz 35-lecia partnerstwa między miastami Poznań i Hanower. W celu przewyciężenia żelaznej kurtyny poprzez nawiązanie przyjacielskich stosunków, dzięki wzajemnej wymianie doświadczeń i wielu wspólnym projektom powstało w przeciągu tych lat ważne i oparte na wspólnym zaufaniu partnerstwo, które wyróżnia się silną siecią różnorodnych, profesjonalnych i osobistych kontaktów.

Z okazji jubileuszu obydwu miasta chcą podkreślić specjalną rolę, jaką miało w przeszłości i będzie mieć w przyszłości partnerstwo oraz pragną potwierdzić chęć nawiązania dalszej i bardziej intensywnej współpracy dotyczącej aktualnych tematów o znaczeniu europejskim i globalnym w ramach dwu- i wielostronnych projektów.

W związku z tym, miasta podpisują program współpracy, który wyznacza ważne punkty dotyczące przyszłych działań i opisuje poszczególne projekty na lata 2014-2016. Tym samym Poznań i Hanower nawiązują do tradycji jaką jest roczne porozumienie z początkowego okresu współpracy i odnoszą się do § 7 Porozumienia Ramowego dotyczącego współpracy między miastem Poznań a Hanowerem, zawartego w dniu 29 października 1979 roku.

Globalny rozwój stawia podobne zadania przed miastami i gminami znajdującymi się w różnych częściach świata. Wyjątkowy potencjał partnerstwa między miastami powinien opierać się na tym, aby na płaszczyźnie lokalnej pracować nad ogólnoswiatowymi ważnymi tematami takimi jak: edukacja, różnorodność kulturalna, trwały rozwój, migracja, demokratyczne uczestnictwo w społeczeństwie, nowe rynki, wspieranie pokoju. Sztuka i kultura odzwierciedlają terażniejszość, odrzucają utopię i napędzają dyskusje oraz rozwój w społeczeństwie. Mają centralne znaczenie w międzynarodowej, partnerskiej współpracy.

W związku z tym Poznań i Hanower chcą wspierać oraz rozwijać wymianę doświadczeń i współpracę w następujących obszarach:

1. Wymiana doświadczeń na szczeblu lokalnym

Wspieranie idei dotyczącej kwestii lokalnych w oparciu o wymianę informacji między przedstawicielami samorządu, pracownikami administracji i organizacjami społecznymi.

2. Trwały rozwój

Wymiana wiedzy i doświadczeń, udział specjalistów i praktyków w organizowanych przez miasta przedsięwzięciach oraz współpraca w ramach wspólnych projektów europejskich.

3. Młodzież

Udział i wspieranie merytoryczne projektów przeznaczonych dla młodzieży, rozwijanie nowych obszarów współpracy obejmujących szkoły, uniwersytety i stowarzyszenia.

4. Kultura

Wspieranie kooperacji i wymiany między jednostkami i instytucjami kulturalnymi z wszystkich dziedzin, wdrażanie wspólnych projektów europejskich i współpraca w sieciach.

5. Sport

Rozwój i wspieranie długoterminowego partnerstwa między profesjonalistami i amatorami oraz wymiana idei związanych z aktywnością sportową i znaczeniem sportu w życiu miejskim.

Niniejsze Memorandum symbolizuje znaczenia jakie ma ta współpraca oraz stanowi świadectwo przyjaźni, która łączy nasze miasta. Program działań na rok 2014 oraz perspektywy na rok 2015 tworzą część Memorandum i są do niego załączone.

Hanower, 9 kwietnia 2014 roku

Ryszard Grobelny
Prezydent Miasta
Miasto Poznań

Stefan Schostok
Nadburmistrz
Stolica Landu Hanower

ZAŁĄCZNIK: OBECNY PROGRAM DZIAŁAŃ W RAMACH WSPÓŁPRACY NA ROK 2014 I PERSPEKTYW NA ROK 2015

1/ Wymiana doświadczeń na szczeblu lokalnym

- a) Wizyta przedstawicieli Poznania w Hanowerze dotycząca kwestii konsultacji obywatelskich i udziału obywatelskiego;
- b) Wizyta związku zawodowego IG Metall Hannover w Poznaniu.
- c) Staż w Poznaniu przedstawiciela Wydziału Wspierania Gospodarki z Hanoweru

2/ Trwały rozwój

- a) Wizyta Prezydenta Ryszarda Grobelnego na Targach w Hanowerze w 2014 roku (wykład w ICLEI Global Town Hall);
- b) Wspólny wniosek do Unii Europejskiej KlimaKunstStädte w październiku 2014 roku: wielonarodowy projekt w zakresie kultury jako Think Tank mający na celu długotrwały rozwój i trwałe technologie.

3/ Młodzież

- a) Kontynuacja szkolnego teatru w ramach festiwalu teatralnego dla młodzieży fairCulture od czerwca 2013 roku: Wizyta szkolnej grupy teatralnej z Gimnazjum Georga Büchnera [Georg Büchner Gymnasium] w szkole Da Vinci w Poznaniu w ramach festiwalu YOUNG MALTA w Poznaniu;
- b) Projekt szkolny w ramach uroczystości upamiętniającej 100. rocznicę I wojny światowej w Hanowerze (szkoły bez rasizmu);
- c) Kurs języka polskiego na Uniwersytecie Leibniza w Hanowerze.

4/ Kultura

- a) Projekt w zakresie wymiany koncertowej między Pro Artibus i Sinfonietta Polonia;
- b) Współpraca w ramach projektu kulturalnego PENvolution (Atelier Dreieck)
- c) Współpraca w ramach Biennale w Poznaniu i Kunsthalle Faust;
- d) Współpraca z Schwanenburg Hannover: zaproszenie dla zespołów muzycznych (muzyka klasyczna i jazz) z Poznania ;
- e) Wizyta "Hannover Swing Society" u Dixie Company Polska z okazji 6. Międzynarodowego Festiwalu "Poznan Old Jazz Festival" w dniach 26 do 28 września 2014 roku w Poznaniu.

5/ Sport

- a) Możliwy udział w poznańskim maratonie w dniu 12 października 2014 roku;
- b) Udział drużyny sportowej (Sportclub Hannover) z Hanoweru w Wyścigach Łodzi

Smoczych w Poznaniu w dniach 23-26 maja 2014 roku;

- c) Wizyta grupy kolarskiej z Hanower (SC Polonia) w Poznaniu w dniach 5-7 września 2014 roku